

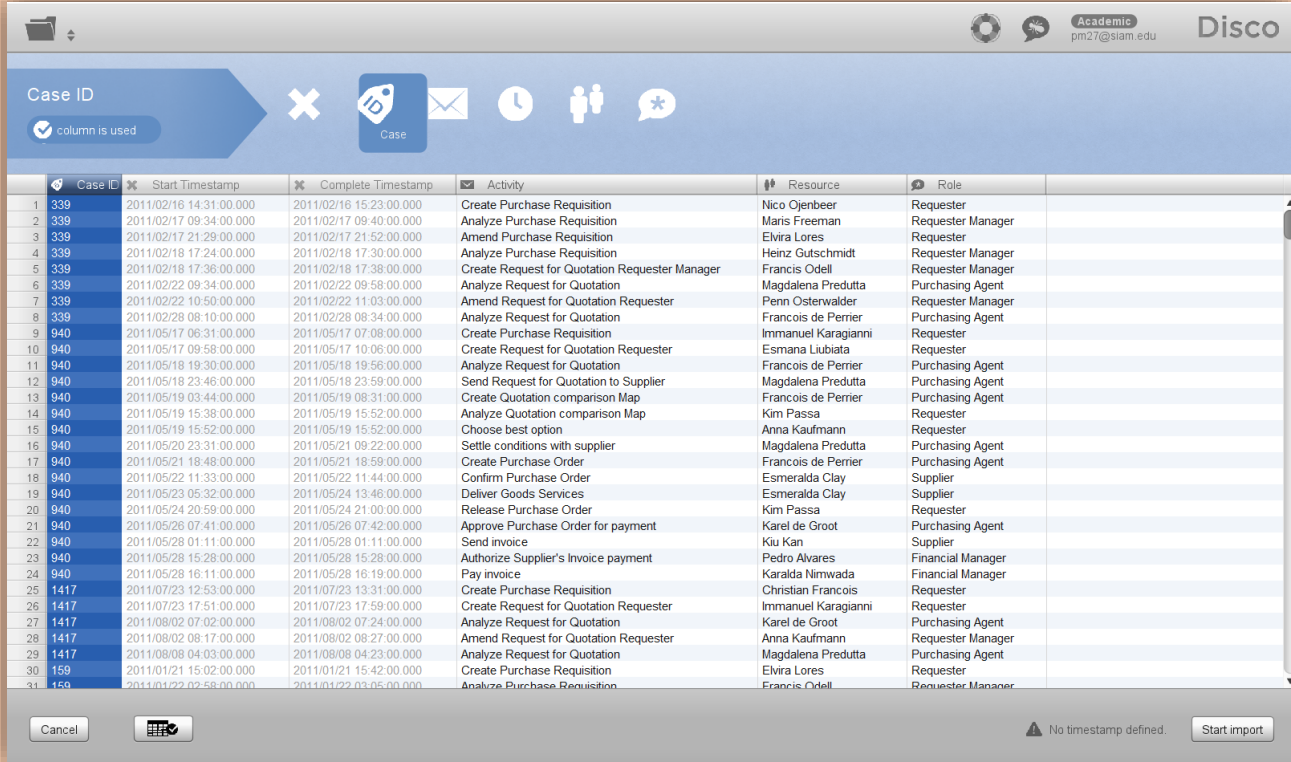
การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยซอฟต์แวร์ Disco - Process Mining Software

ผศ.ดร.ชาญวิทย์ ปราบพัยค์
อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ

Disco - Process Mining Software

Disco เป็นซอฟต์แวร์สำหรับการทำเหมืองกระบวนการ ใช้งานง่ายและช่วยวิเคราะห์ข้อมูลได้เป็นอย่างดี เหมาะกับไฟล์นามสกุล CSV, MXML, Audit Report และ FXL Disco ดาวน์โหลดที่เว็บไซต์ <https://fluxicon.com/disco>

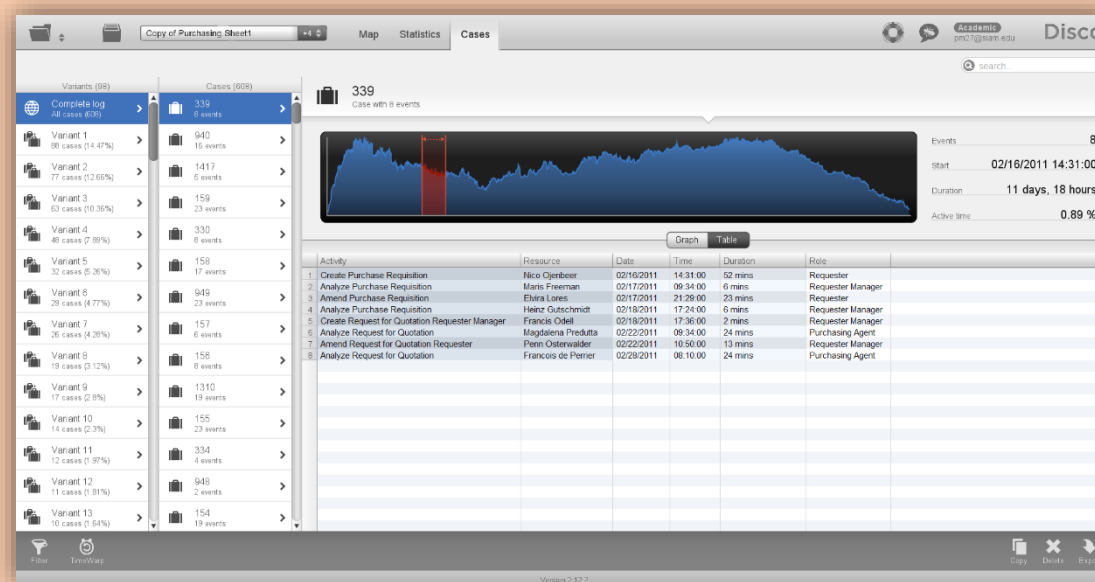
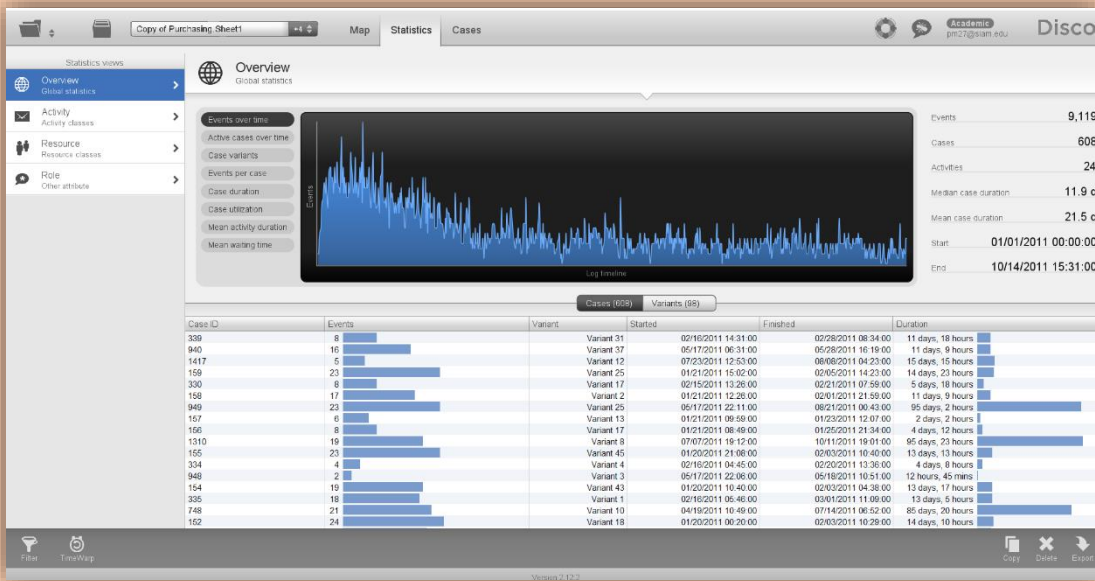
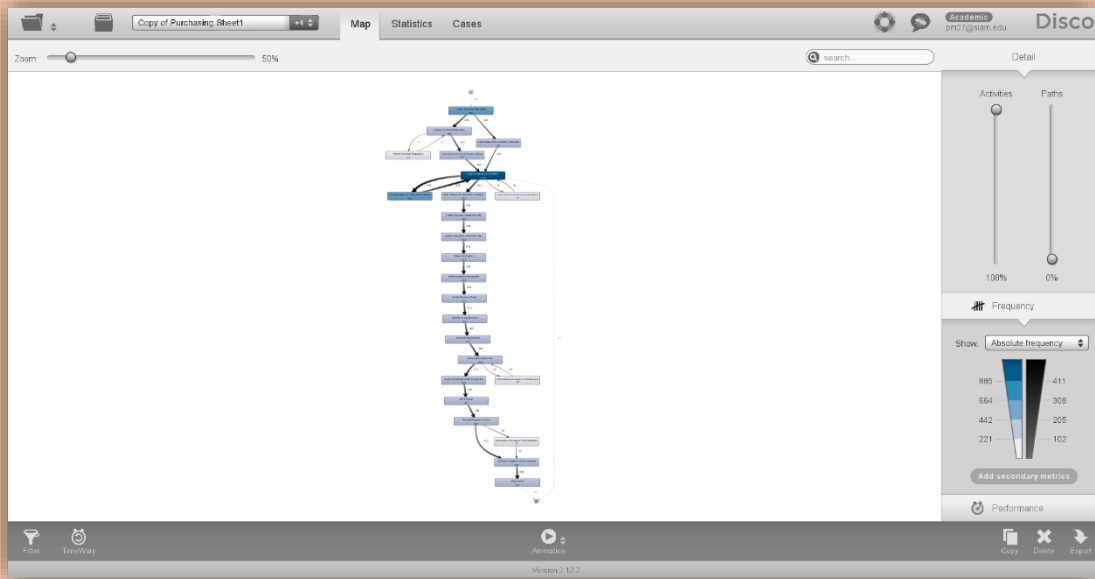
ข้อมูลที่เราจะนำมาวิเคราะห์ จำเป็นจะต้องแยกเป็น Case, Activity, Timestamp, Resource และ Other (อื่นๆ) และข้อมูลที่เก็บจะต้องเป็นข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับเวลา ซึ่ง Disco จะวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิค อัลกอริทึม Fuzzy miner จะแสดงผลออกมาในรูปแบบความถี่ เวลา และสถิติ

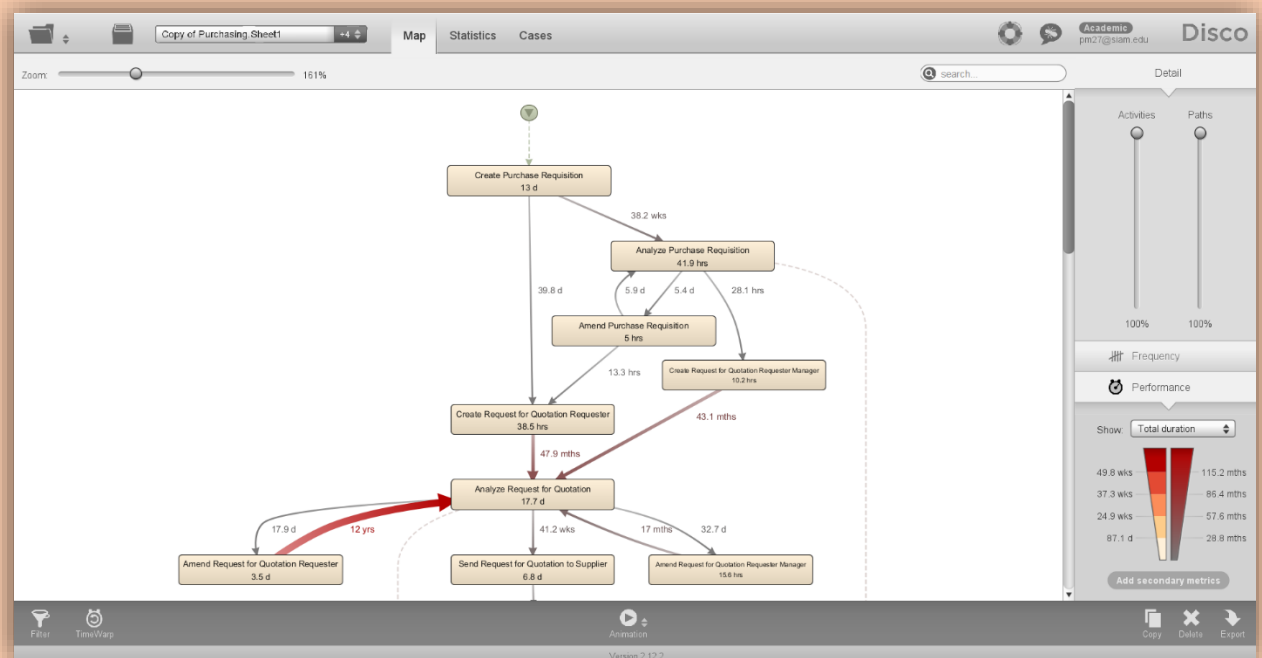
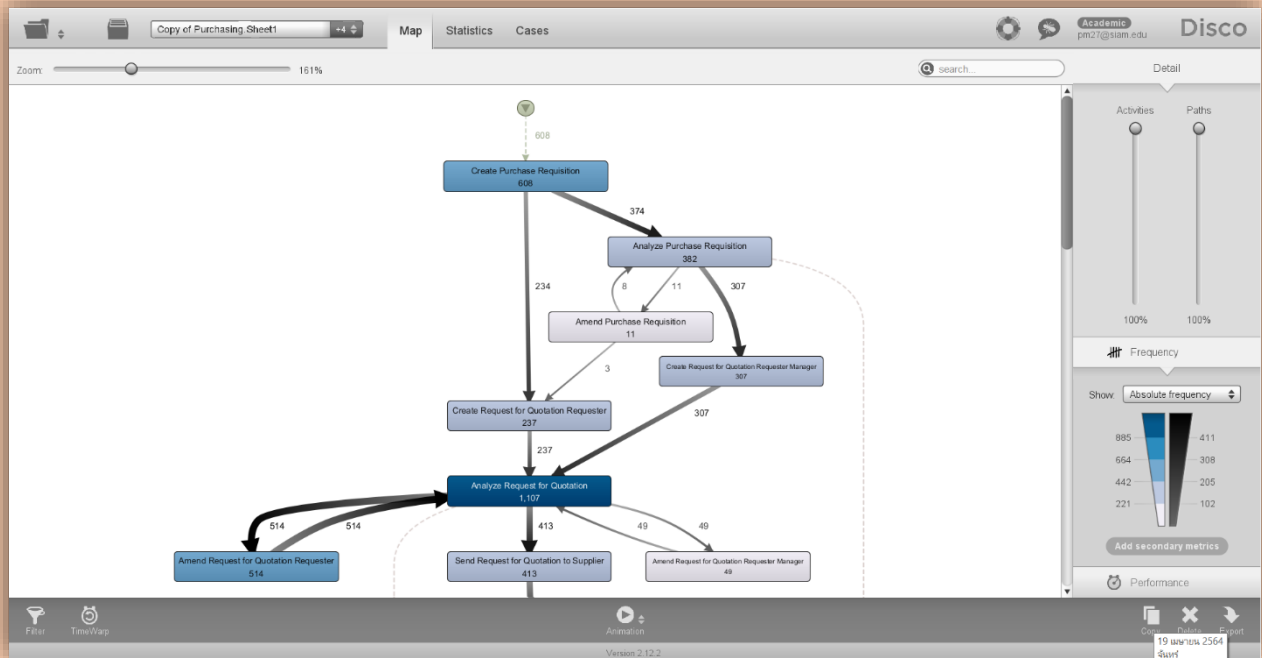
Case ID	Start Timestamp	Complete Timestamp	Activity	Resource	Role
339	2011/02/16 14:31:00.000	2011/02/16 15:23:00.000	Create Purchase Requisition	Nico Ojenbeer	Requester
339	2011/02/17 09:34:00.000	2011/02/17 09:40:00.000	Analyze Purchase Requisition	Maris Freeman	Requester Manager
339	2011/02/17 21:29:00.000	2011/02/17 21:52:00.000	Amend Purchase Requisition	Elvira Lores	Requester
339	2011/02/18 17:24:00.000	2011/02/18 17:30:00.000	Analyze Purchase Requisition	Heinz Gutschmidt	Requester Manager
339	2011/02/18 17:36:00.000	2011/02/18 17:38:00.000	Create Request for Quotation	Francis Odell	Requester Manager
339	2011/02/22 09:34:00.000	2011/02/22 09:58:00.000	Analyze Request for Quotation	Magdalena Preditta	Purchasing Agent
339	2011/02/22 10:50:00.000	2011/02/22 11:03:00.000	Amend Request for Quotation	Penn Osterwalder	Requester Manager
339	2011/02/28 08:10:00.000	2011/02/28 08:34:00.000	Analyze Request for Quotation	Francois de Perrier	Purchasing Agent
940	2011/05/17 06:31:00.000	2011/05/17 07:08:00.000	Create Purchase Requisition	Immanuel Karagianni	Requester
940	2011/05/17 09:58:00.000	2011/05/17 10:06:00.000	Create Request for Quotation	Esmana Liubiata	Requester
940	2011/05/18 19:30:00.000	2011/05/18 19:56:00.000	Analyze Request for Quotation	Francois de Perrier	Purchasing Agent
940	2011/05/18 23:46:00.000	2011/05/18 23:59:00.000	Send Request for Quotation to Supplier	Magdalena Preditta	Purchasing Agent
940	2011/05/19 03:44:00.000	2011/05/19 08:31:00.000	Create Quotation comparison Map	Francois de Perrier	Purchasing Agent
940	2011/05/19 15:38:00.000	2011/05/19 15:52:00.000	Analyze Quotation comparison Map	Kim Passa	Requester
940	2011/05/19 15:52:00.000	2011/05/19 15:52:00.000	Choose best option	Anna Kaufmann	Requester
940	2011/05/20 23:31:00.000	2011/05/21 09:22:00.000	Settle conditions with supplier	Magdalena Preditta	Purchasing Agent
940	2011/05/21 18:48:00.000	2011/05/21 18:59:00.000	Create Purchase Order	Francois de Perrier	Purchasing Agent
940	2011/05/22 11:33:00.000	2011/05/22 11:44:00.000	Confirm Purchase Order	Esmeralda Clay	Supplier
940	2011/05/23 05:32:00.000	2011/05/24 13:46:00.000	Deliver Goods Services	Esmeralda Clay	Supplier
940	2011/05/24 20:59:00.000	2011/05/24 21:00:00.000	Release Purchase Order	Kim Passa	Requester
940	2011/05/26 07:41:00.000	2011/05/26 07:42:00.000	Approve Purchase Order for payment	Karel de Groot	Purchasing Agent
940	2011/05/28 01:11:00.000	2011/05/28 01:11:00.000	Send invoice	Kiu Kan	Supplier
940	2011/05/28 15:28:00.000	2011/05/28 15:28:00.000	Authorize Supplier's Invoice payment	Pedro Alvares	Financial Manager
940	2011/05/28 16:11:00.000	2011/05/28 16:19:00.000	Pay invoice	Karalda Nimwada	Financial Manager
1417	2011/07/23 12:53:00.000	2011/07/23 13:31:00.000	Create Purchase Requisition	Christian Francois	Requester
1417	2011/07/23 17:51:00.000	2011/07/23 17:59:00.000	Create Request for Quotation	Immanuel Karagianni	Requester
1417	2011/08/02 07:02:00.000	2011/08/02 07:24:00.000	Analyze Request for Quotation	Karel de Groot	Purchasing Agent
1417	2011/08/02 08:17:00.000	2011/08/02 08:27:00.000	Amend Request for Quotation	Anna Kaufmann	Requester Manager
1417	2011/08/08 04:03:00.000	2011/08/08 04:23:00.000	Analyze Request for Quotation	Magdalena Preditta	Purchasing Agent
159	2011/01/21 15:02:00.000	2011/01/21 15:42:00.000	Create Purchase Requisition	Elvira Lores	Requester
159	2011/01/22 02:58:00.000	2011/01/22 03:05:00.000	Analyze Purchase Requisition	Francis Odell	Requester Manager

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลการทำงานของพนักงานของบริษัทแห่งหนึ่ง เก็บข้อมูลโดยแยกข้อมูลแต่ละ case มีเวลาเริ่มรับงานและเวลาสิ้นสุดงาน (Timestamp) กิจกรรม/งานที่ทำ (Activity) ผู้รับผิดชอบงาน (Resource) และตำแหน่ง (Role)

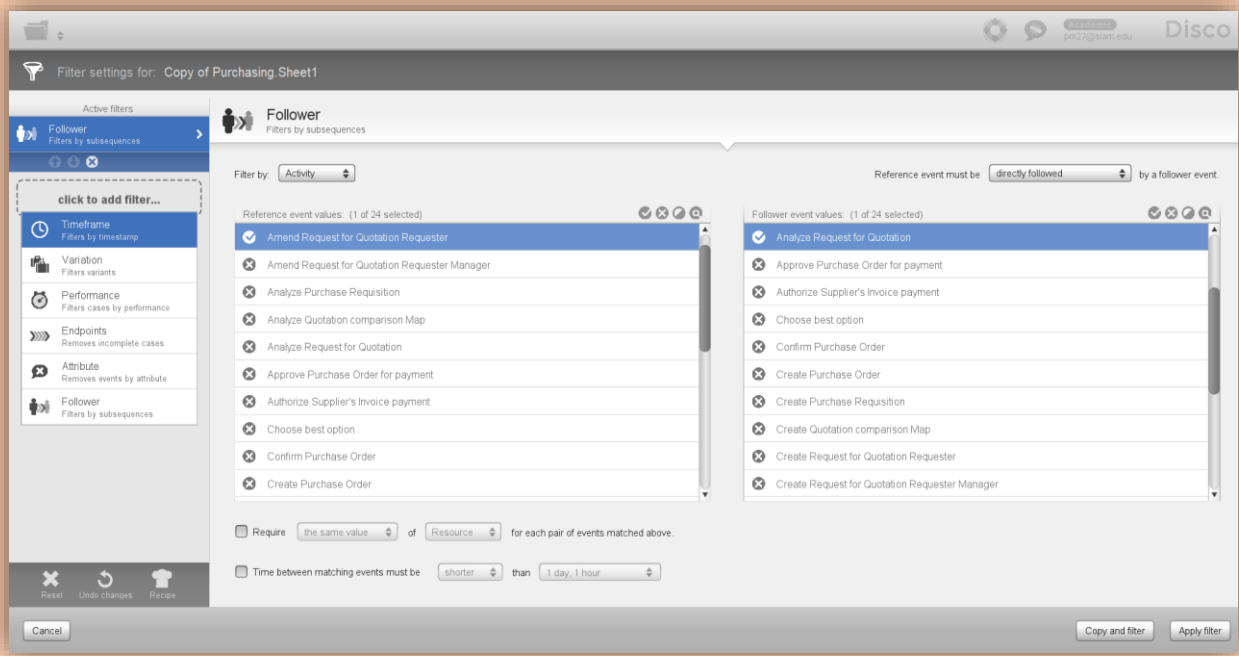
Disco สามารถวิเคราะห์กระบวนการทำงานในภาพรวมของบริษัท ว่าแต่ละกิจกรรม/ส่วนงานมีกระบวนการทำงานเป็นอย่างไร และยังสามารถใช้คำสั่ง filter ให้แยกวิเคราะห์สำหรับบางกรณีได้ โดยจะดูนำเสนอด้วย แผนภาพ (Map) ข้อมูลเชิงสถิติ (Statistics) หรือสามารถดูการแบ่งชุดของกระบวนการทำงาน Variant ได้ (Cases)

นอกจากจะสามารถดูว่าในแต่ละ Activity มีจำนวนงานมากน้อยแค่ไหน (โดยใช้ Mode : Frequency) ยังสามารถเปรียบเทียบเวลาที่ทำในแต่ละกิจกรรม (โดยใช้ Mode : Performance)

หาก data analyst ต้องนำเสนอข้อมูลการทำงานของพนักงานในบริษัทและวิเคราะห์การทำงานในแต่ละกิจกรรมต่อผู้บริหาร ผลลัพธ์จากวิเคราะห์ด้วย Disco จะสังเกตเห็นว่า มีกิจกรรมไหนที่มีโหลตงานเยอะ/น้อย แต่ละกิจกรรมใช้เวลาอย่างน้อยแค่ไหน บางกิจกรรมมีการส่งงานข้ามขั้นตอน บางกิจกรรมมีการทำงานวนเป็น loop ทั้งนี้ Disco ยังสามารถวิเคราะห์ได้ว่า case ที่มีปัญหาเกิดขึ้นที่ใครโดยเลือกดูที่ Cases

การใช้ Filter

1. เลือกฟิลเตอร์ timeframe เพื่อ กรองข้อมูลจากเวลา
2. เลือกฟิลเตอร์ Variation เพื่อ ดูการไหลของกระบวนการหลัก กระบวนการที่มีรูปแบบที่ซ้ำหรือรูปแบบที่ไม่ซ้ำได้
3. เลือกฟิลเตอร์ Performance เพื่อกรองดูกระบวนการที่จบในระยะสั้น กระบวนการที่มีความถี่สูง case ที่มีปัญหา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการ
4. เลือกฟิลเตอร์ Endpoint เพื่อแสดงกระบวนการที่กำหนดแบบเฉพาะเจาะจง
5. เลือกฟิลเตอร์ Attributes เพื่อแสดงเฉพาะกระบวนการที่เลือก มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการอื่นอย่างไร
6. เลือกฟิลเตอร์ Follower เพื่อแสดงกระบวนการทั้งหมด ที่มีความเกี่ยวข้องกันกับกระบวนการที่ถูกเลือก

Filter เป็นคำสั่งที่มีความสำคัญมากหากต้องการจำกัดข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ ผู้เขียนจึงสรุปหลักการทำงานของคำสั่ง Filter ไว้เพื่อให้ผู้อ่านได้นำไปศึกษาเพื่อเติมได้ดียิ่งขึ้น และหากผู้อ่านต้องการวิเคราะห์ผลด้วยวิธีกระบวนการเหมือนข้อมูลเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของกระบวนการทำงานในระบบสารสนเทศ Disco เป็นอีก tool หนึ่งที่เหมาะสมและใช้งานค่อนข้างง่าย